

MIRĖ

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE PREZIDENTAS POVILAS P. DARGIS

1990 m. sausio 12 d. popietėje po visą Ameriką pasklido liūdna žinia, kad mirė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas Povilas Dargis. Tą vakarą šią liūdną žinią paskelbė lietuvių ir amerikiečių radijo programos, kitą dieną ir amerikiečių spauda.

Povilas Dargis buvo plačių vizijų, žymus visuomenininkas, eilės organizacijų aktyvus veikėjas ir vadovas, politikas, laikraštinių, pasižymėjęs radijo programų vedėjas. Jo veiklos šaknų užuomazgos reikia ieškoti Lietuvoje.

Gimė ir augo gražioje gamtos aplinkoje — Viešnių apylinkėje. Šeimoje švytėjo pavyzdžių mama, visus jungianti savo jautria siela, pasižymėjusi dainininkė, taip pat du broliai mokytojai ir vienas nepriklausomos Lietuvos savanoris kūrėjas.

Vaikystėje būdamas iškilesniu mokiniu, būdavo parenkamas tarnauti šv. Mišiose. Jaunystėje įsijungė į to amžiaus jaunimo organizacijas, rašė eilėraščius, pradėjo bendradarbiauti ir spaudoje. Baigęs gimnaziją, Lietuvos Universitete Kaune studijavo teisių fakultete ir įsijungė į studentų korporaciją Neo-Lithuaniją.

Povilo Dargio visuomeninės veiklos šaknys, išaugusios savo tėvų žemėje ir jos syvais maitintos, 1926-aisiais metais perkeliamos ir į Ameriką.

* * *

Savo šeimos vyriausiojo brolio Jono kviečiamas, Povilas atvyksta į Pittsburghą, Pennsylvanija. Naujame krašte nė kojų gerai nesušilęs, įsteigia lituanistinę mokyklą ir mokytojauja, įsijungia į vietos lietuvių organizacijas. Studijuoja Pittsburgho Duquesne universitete, baigia teisės mokslą. Pradeda dirbti Pittsburgho Allegheny County kriminalinio teismo koordinatorium, paskui paskirtas visam amžiui į Allegheny apygardos teismą, kuriame tarnavo iki 1986-ųjų metų.

1929 m. Povilas susituokė su Gertrūda Platskyte, čia gimusia, turinčią gilų muzikinį išsilavinimą, gabia smuikininke, ir abudu plačiai įsijungia į bendrą kultūrinį gyvenimą.

Nuo 1933 metų su žmona Gertrūda vadovavo Pittsburghe lietuvių radijo programai, kuri girdima net keliose valstijose: Ohio, W. Virginia ir kiek toliau. Radijo programa žodiniai ir muzikiniai pasižymėję, ir jai buvo paskirta JAV Bendruomenės Kultūros tarybos radijo programų premija. Radijo programa paminėjo 56-uosius veiklos metus ir buvo vienintelė, seniausia programa, tų pačių dviejų žmonių Gertrūdos ir Povilo vadovaujama.

Radijo programai minint auksinį jubiliejų — 50 metų sukaktį, Pittsburgho, Pa. meras paskelbė proklamaciją — 1983 m. rugsėjo mėnesio 17-ąją dieną paskirdamas Pittsburgho miesto Povilo Dargio diena, tuo pagerbdamas jo sukaktį ir įvertindamas jo programą lietuvių klausytojams ir juos suartindamas su miesto darbais ir pareigomis.

Povilas Dargis buvo pirmininkas Lietuvių tautinio kambario Pittsburgho universiteto naujuosiuose rūmuose.

Atvykus į Ameriką Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai, nežiūrėdamas partinių reikalų, bet remdamas Lietuvos valstybingumą, 1942-aisiais metais jis Pittsburghe prezidentui surengė labai iškilmingą priėmimą. Jame dalyvavo daug vietinių ir apylinkių valdžios atstovų, politikų. Televizija, radio, laikraščiai apie šį įvykį plačiai skelbė ir iškėlė pavergtosios Lietuvos nelaimės.

* * *

1943 m. P. Dargis pirmininkavo ir pirmajam Amerikos Lietuvių Kongresui. Tame Kongrese dalyvavo per 500 organizacijų bei draugijų atstovų. Apie tai plačiai pranešė ir amerikiečių media, iškėlė lietuvių vedamą kovą dėl Lietuvos laisvės.

P. Dargis yra ilgametis ALTo centro valdybos vicepirmininkas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pirmininkas, Tėvynės Mylėtojų Draugijos vicepirmininkas.

Brolis Povilas pakviestas dalyvavo ir kelių JAV prezidentų inauguracijose — priėmimuose, kur vis būdavo iškeliama ir Lietuvos išvadavimo reikalai.

Įsijungęs į Amerikos Lietuvių Susivienijimą, 1930 m. jis Pittsburghe įsteigė 353 kuopą, kuriai pirmininkavo per 59-erius metus. Tais pačiais metais jis dalyvavo ir istoriniame seime Chicagoje, kai komunistai norėjo SLA vadovybę perimti į savo rankas su išdu ir Susivienijimui vadovavimą. Seime jis pasižymėjo sumanumu ir energija, o taip pat, kaip auksaburnis kalbėtojas. 1932 m. jis buvo SLA 37-ajam Seimui rengti komisijos pirminiku. Seimas užtruko 5 dienas, jame dalyvavo 191 delegatas, programoje buvo "Fausto" operos pastatymas ir 2,000 žmonių gegužinė. SLA seimuse jis buvo renkamas pirmiausia Jaunuolių, vėliau — Įstatų bei Kontrolės komisijose, o 1944 m. buvo išrinktas SLA viceprezidentu.

Povilas Dargis 1956-ais metais buvo išrinktas SLA prezidentu ir prezidentavo iki mirties. Istoriniai — tai buvo ilgiausiai tarnavęs tose pareigose.

Lietuvių Žurnalistų sąjunga, įvertindama Povilo Dargio visuomeninę veiklą, jo darbus spaudoje ir radijo programose, kaip pasižymėjusį spaudos ir radijo žurnalistą, minint jo vedamos Pittsburgho lietuvių radijo programos 50 metų sukaktį, jį išrinko Žurnalistų sąjungos Garbės Nariu.

Povilui Dargiui dirbant visuomeninėje veikloje, nebuvo mažų ar didelių darbų. Jis dirbo visur, kur matė, kad yra reikalingas ir kur buvo kviečiamas. Visur jį lydėjo tėvynės meilė, tolerancija — kitų nuomonių gerbimas, idealizmas, pasiaukojimas, nepaprastas darbštumas, guvi orientacija — sveikas prigimtas išmanymas, žurnalistiniai gabumai ir sparnuotas, lakus tartas gyvas žodis.

Reiškiame nuoširdžią užuojautą jo gyvenimo draugei žmonai Gertrūdai, jo giminaičiams JAV ir Lietuvoje.

A. a. Povilui iškeliauvus į Amžinybę — liūdime visi. Jo paliktieji darbai, jo žurnalistiniai žodžiai, radijo bangomis paskleistos mintys, pasiaukojanti veikla SLA ir plačioje visuomenėje yra paliktas testamentas, kaip veikti ir dirbti Susivienijime, kuris eina antrojo šimtmečio keliu. Tai vienintelė pasaulyje lietuvių organizacija, kuri atšventė šimtmečio jubiliejų. A. a. Povilas Dargis išbuvo SLA prezidentu 33 metus — trečdalis šimtmetinės organizacijos; dirbo ir rūpinosi, kad ši organizacija augtų, klestėtų, žydėtų.

Vytautas Kasniūnas

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

[ISSN 0040-4071]

Published monthly except July and August

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries. \$5.00

Second Class Postage Paid at
New York, N. Y.

SLA Kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
pradžioj mėnesio, kad jie to mėn. laidoj būtų galimi patalpinti.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

NUO SEIMO IKI SEIMO

Vytautas Kasniūnas

Ivairias sukaktis minėdami, mes išsitiesiame praeties daugelio metų tėkmėje, džiaugdamiesi pasiektais laimėjimais, atliktais darbais. Tada, lyg tie dvasiniai turtuoliai, atidarę lietuvišką lobyną, nuvalome dulkes nuo deimanto, aukso bei kitų brangenybių ir jomis pasipuosiame. Tada mes pamatome, kiek daug įvairių brangakmenių sukrauta į mūsų visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo aruodą.

Tokį lietuviškų deimantų lobyną sukrovė Povilas ir Gertrūda Gertrūda Dargiai ilgų metų radijo programų tarnyboje.

Jei pasakytus ir perduotus radijo bangomis žodžius į puslapius surašytum, sudarytume 60 tomų knygų. O kiek daug lietuviškų melodijų dainų paskleista, kiek daug patriotiškų ašarų išlieta, naujose kartose atgimimo susilaukta, apsamanojusiose tautinėse šaknyse tėvų žemės meilės želmenims

Kai dabar vienur bei kitur nutilsta lietuviškos radijo programos, tik tada prasiveria mūsų akys ir pasigirsta gelbėjimo šauksmas. Kai kas neįvertina turimų brangenybių – ima ieškoti šaukšto po pietų sriubos. Ir kaip džiugu, kai prieš kelerius metus, pasirodžius spaudoje rašiniams apie šios – tada 55-erių metų programos sukakties, nei-prastai uoliai atsiliepė klausytojai laiškais bei telefonais. Jų žodžiais, spauda ir radijas yra ne tik mūsų gyvenimo veidrodė, bet ir iš gimtosios žemės slėpinių kylantis meilės šauksmas, gimties kraujo balsas.

Pittsburgh, Pennsylvania lietuvių radijo programa buvo perduodama kas sekmadienį 12:30 val. p.p. iš galingos WPIT stoties, girdima trjose valstijose: Pensylvanijoje, Rytiniame Ohio ir Vakarinėje Virginijoje. Programos vertingumą, turinimą paryškina ir tai, kad, paskelbus pirmąjį konkursą lietuviškoms radijo valandėlėms, premiją laimėjo Pittsburgho Povilo Dargio vedama programa. Konkurso komisija, kurią sudarė patyrę radijo darbuotojai, žavėjosi gražia žemaitiška tarsena, kalbos gražumu bei turiningumu, puošnumu, muzikiniu grožiu, programos įvairumu. Sudėjus viską, jam dar teko auksaburnio vardas.

Dalis programos būdavo perduodama ir anglų kalba. Radijo stoties vadovybė gaudavo daug laiškų bei telefoninių pašaukimų iš įvairių tautybių klausytojų, kuriems patinka lietuvių muzika ir dainos. Programos klausėsi lietuviai, kurie net kelintos kartos atstovai bet moka savo tėvų kalbą, klausydavo ir tie, kurie gyvenimo kelyje klausydavo ar primiršo, bet didžiuojasi paveldėtąja tautine garbe.

84-eri metai, kai kiekvieną sekmadienį Pittsburgho radijo stotyje pasigirdavo gražia tarme žodžiai: "Labą dieną, gerbiameji klausytojai. Kalba Povilas Dargis:.. Tukstančiai kartų programą užbaigiant skambėjo žodžiai: "Iki kito karto – sakom sudiev – Gertrūda ir Povilas Dargiai. Šios dienos programą

vedėm "mudu abudu". "Mudu abudu" programą baigdami kiekvieną kartą prašydavo ją remti.

Pasakyti gyvi žodžiai, Dargių idealizmas veikė žmones. Viena žymi – veikeja rašo, kad Dargio skatinama, ji ir daug lietuvių prenumeruojasi laikraščius, remia spaudą. Tai, anot jos, lyg gyvas paminklas tėvams, kurie gyveno lietuviška dvasia, sielojosi savo spaudos išlaikymu. Juos lankanti spauda primena lietuvių gyvastingumą, paveldėtą tautiškumą. Pervertus laikraščių puslapius, lyg atgyja jaunystės prisiminimai, išgyventos dienos tėvų namuose. Net laikraščių popierių bei dažų kvapas toks savas ir malonus, baigia laišką.

Si Dargių radijo valandėlė buvo vienintelė lietuvių programa sulaukusi 84-erių metų amžiaus, vadovaujant tam pačiam asmeniui-vedėjui Povilui ir jo talkininkei Gertrūdai.

Darbščiajam Povilui Dargiui dirbant visuomeninėje veikloje, nebuvo mažų ar didelių darbų, jis dirbo visur, kur matė, kad yra reikalinga, kur kviečiamas. Visur jį lydėjo tėvynės meilė, tolerancija – kitų nuomonių, gerbimas, idealizmas, pasiaukojimas, nepaprastas darbštumas, gvi orientacija, sveikas prigimtas išmanymas, žurnalistiniai gabumai ir lakus tartas gyvas žodis.

Lietuvos Žurnalistų sąjungos valdyba, įvertindama Povilo Dargio veiklą, idealizmą, tyškų nuopelnus visuomeniniame gyvenime, atliktus darbus išei-

Gertruda ir Povilas Dargiai

Apie SLA prezidentą Povilą Dargį šioje Tėvynės laidoje rasite daug medžiagos, o taip pat ir iš įvairiausių vietovių surinktos. Daugiausia jų turėjome Tėvynės archyvuose. Jos gavome ir iš Susivienijimui draugingosios spaudos archyvu: Dirvos, Naujienų, Kelcivio, Sandaros, ypač Vienybės, kuri gi buvo SLA pirmuoju organu, kol 1918-aisiais metais Bostone buvo pradėta leisti Tėvynė. Apie velionio Povilo gyvenimą dar bus ir Tėvynės sekančiose laidose nes šioje laidoje visko nepajėgėme tinkamai paruošti.

POVI LIETU

Tai buvo 1962-aisiais metais Vasario 16-
delegacija lankėsi pas JAV prezidentą,
delegacijos narių, kaip ir prezidentas, sen

1947 m. Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybė prašė prezidentą Truman nuo rusų komunistų pasitraukusiems lietuviams pagelbėti atvykti į Ameriką.

Prez. Truman ALTo vadovybei tam reikalui pažadėjo milijoną dolerių iš JAV išdo, ta sąlyga, kad kai pradėjo veikti 8 maži "balfukai", susijungti į ną bendrąjį Amerikos Lietuvių Fondą, kuris vadovautų surinkti iš Amerikos geraširdžių žmonių kitą milijoną. Pradžiai pora milijonų padėtų darbui įvykdyti. Talkino visi lietuviai ir lietuvių

vijos lietuviams bei Lietuvai ilgametį bendradarbiavimą spaudoje, šventusio 60 metų sukaktį vedant lietuviškas radijo programas, išrinko jį Lietuvių Žurnalistų sąjungos garbės nariu.

P. Dargis buvo ilgametis ALT vicepirmininkas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros pirmininkas, Tėvynės mylėtojų draugijos vicepirmininkas, buvęs Lietuvių kambario Pittsburgho universitete komiteto pirmininkas. Pittsburgh City Council rezoliucija paskelbė Dargį The "Lithuanian Man of the Year". Jis buvo pirmajam Lietuvių kongresui ruošti pirmininku, prezidentą Antaną Smetoną priimti komiteto pirmininku.

Taip pat jis dalyvavo keliu JAV prezidentų priėmimuose. Paminėtinas 1947 m. lankymasis prezidentą Truman, kai buvo ALTo rūpintas įstatymas, įsileidžiant pabėgėlius į JAV.

Povilas Dargis ilgus metus buvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas. Jam vadovaujant, organizacija didėjo, stiprėjo tolerančioje dvasioje ir apie 5 milijonų dolerių kapitalas augo.

Gertrūda Platakytė-Dargienė, šiame krašte gimusi, tėvų namuose lietuviškai auklėta, aktyviai veikia įvairiose organizacijose. Ji turi gilų muzikinį išsilavinimą, yra gabi smuikininke. Ji vyro plačioje visuomeninėje veikloje buvo žymi talkininke ir patarėja. Ji yra Tėvynės mylėtojų draugijos ilgametė pirmininke.

Povilas Dargis, be šeimininkės, paga bankete. Atsidėkod

Brolio iškviestas į Ameriką Kauno universiteto studentas Povilas P. Dargis 1926 m. spalio mėn. išsirengė kelionei į Pittsburgh, Pennsylvania. Čia jam buvo proga studijuoti teisėtai buvo jo atvykimo akstinas. Netrukus jis įsijungė į Pittsburgho lietuvių visuomeninį ir kultūrinį darbą. Čia jis greit pasižymėjo kaip ugingas kalbėtojas, paskaitininkas ir, svarbiausia, kaip tolerantiškas lietuvių vienytojas. 1929 m. Povilas susituokė su Gertrūda Platakyte, lietuviškoje dvasioje užaugusia čiagime, muzikaliai išsilavinusia, ji buvo gabi smuikininkė.

Žengdamas į šio amžiaus ketvirtą dešimtmetį Povilas Dargis įžvalgiai pastebėjo, kad nors Pittsburgho mieste buvo gausi ir veikli kolonija, nauji laikai ir nauji vyksmai paveikė kolonijos jėgas. Darbo sumetimais daug kas iškeliavo į kitus miestelius, tuo atitolindami nuo centro. Jaunimas dar lietuviškai kalbėjo (nors jau dalis kalbėjo vien angliškai). Dauguma jaunimo tačiau nebeskaitė lietuviškų laikraščių nei žurnalų. Jam rūpėjo, kas darytina, kad šio krašto lietuviai, kurie gynena 40-tyje kolonijėlių vakarinėje Pensilvanijoje, rytinėje Ohio valstijoje ir Vakarų Virginijoje, neužmirštų savo kilmės, ir neleistų lietuviškoms šaknims nudžiūti?

Gyvas žodis, "ant keturių akių," yra geriausia susisiekiimo priemonė. Bet, žmogau, kur suspėsi sueiti su 40,000 tautiečių? Tada pas Povilą Dargį kilo nauja, tais laikais originali mintis — reikia tėvynainius pasiekti radijo bangomis; juos dvasiškai jungti gyvu lietuvišku žodžiu, daina, muzika bei žinutėmis. Ponia Gertrūda tai minčiai pilnai pritarė.

1933 m. vasarą Pittsburghe radijo stotyje pasigirdo malonūs žodžiai: "Labą dieną, gerbiamieji klausytojai. Kalba Povilas Dargis". Sentencingai toliau tarė: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviiais turime ir būt!" 30 minučių pasigirdo lietuviškos dainos, muzika, naujienos ir pranešimai. Tūkstančiai Pittsburgho lietuvių laukė vėl kito sekmadienio. Amerikoniškai tariant "Pittsburgho lietuviška valandėlė" tapo "hit"!

Gertrūda ir Povilas Dargiai išvystė sklandžią programos rutiną, nes laikas buvo ribotas. Kiekvieną sekmadienį paskutiniai žodžiai buvo ir buvo tebekartojami...: "Iki kito karto! — sakom sudiev — Gertrūda ir Povilas Dargiai. Šios dienos programą vedėmu abudu!" Tie programos pabaigos žodžiai "mudu abudu" tapo šeimos susiklausymo ir bendradarbiavimo simboliu.

Iš pradžių buvo techniškų kliūčių — buvo mažai lietuviškų plokštelių, daugelis buvo senoviškos kokybės. Bet per eilę metų Dargiai surinko lietuvių muzikos ir dainų plokštelių stambią

P. Dargis

P. P. Dargis, p

SLA

P.
Ty
Ku
Va

Radijo vedėjas Romas Kezys ir Edvardas Šulaitis, žurnalistas.

P. P. Dargis

Ant. Gus

dijas

kolekcija. Magnetofono įvedimas buvo didelis šuolis į priekį: leido įrašyti vietoje gyvus koncertus ir kalbas į juosteles ir jas transliuoti oro bangomis. Kiekvieną sekmadienį Gertrūda ar Povilas kartoją patriotinį atsišaukimą: "Remkite, palaikykite, savo aukomis-pinigais visa kas yra lietuviška: lietuvių organizacijas, lietuvių parapijas, bažnyčias, lietuvių radijo programas, šeštadienines mokyklas, lietuviškąją spaudą: Tėvynę, Dirvą, Draugą, Sandarą, Darbininką, Anglų kalboje: Bridges—ir visus, kurie dirba mūsų lietuvių tautos gerovei, už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą".

P. Dargis padėjo ir Pittsburgho ukrainiečiams suorganizuoti savąjį radijo programą. Jo santykiai su kitų tautybių radijo vedėjais buvo tokie draugiški ir nuosirdūs, jog Antrojo Pasaulinio Karo metu JAV valdžios organai Povilą Dargį paskyrė vyriausioju tautybių radijo programų Pittsburghe koordinatorium.

iniene.

radijo vedėjais, jais.

1962 m. Dargių vedama "First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh" perėjo į WPIT (730 kc) stotį. Tai buvo didelis laimėjimas, kadangi WPIT turi galingiausią siųtuvą vakarinėje Pensilvanijoje. Nenuilstami Dargiai per virš 3000 sekmadienių, tarp 12 val. 30 min. ir 1 val. popiet transliuoja lietuvišką žodį ir sklaidžia meilę savo protėvių žemei.

Visuomenininko dr. J. Prunskio 1980 m. paskirtąją premiją už radijo valandėlę laimėjo pittsburgiečio Dargio radijo programa. Ir plačioji amerikiečių visuomenė įvertino P. Dargio nuopelnus radijo srityje. 1983 m. rugsėjo 17 d. įvyko Povilui Dargiui pagerbti banketas už jo darbą, vedant Lietuvių Radijo Programą, Pittsburgho meras Richard S. Caliguiri ta proga pasirašė proklamaciją, skelbiančią rugsėjo 17 d. "Paul P. Dargis Day in the City of Pittsburgh". Proklamacijoje, kurią meras Caliguiri banketo metu perskaitė, pareiškta, kad "minint šios radijos asmenybės 50 metų sukaktį vadovaujant pirmajai ir originaliajai lietuvių radijo programai Pittsburghe ir jo apylinkėse, aš kaip miesto meras jungiuos į jo draugų ir bendradarbių gretas pareikšti visos visuomenės vardu padėką Povilui ir jo ištikimai žmonai Gertrūdai už jų pasiaukojimą ir etninę savigarbą beskleidžiantiems lietuviškąją muziką ir komentarus per WPIT stotį."

Nuo to užsipelnyto ir iškilmingo pagerbimo prabėgo šešeri metai, o kiekvieną sekmadienį Pittsburgho apylinkių lietuviai užgirsta Dargių programą, užsklendžiama ilgus, ilgus metus užgirstais pabaigos žodžiais: "Šios dienos programą vedem mudu abudu!"

ija
ija
la
es.

kūbu Stuku

A. Chaplikas ir Grožvydas Lazauskas

Dargiu,

, 1990 m. sausio-Jan. mėn. Tėvynė, 1990 m. sausio-Jan. mėn.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOSIOS ŠVENTAS ŽODIS

Notarinas.

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į JAV, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir Lietuvos Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniams pamatams sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir šią valstybę atskirti nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatai ir jos santykiai su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti tiek galios graičiau sušuktas steigiamasis seimas, demokratiškai būdu visu jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešama apie tai vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vilniuje, vasario 16 d. 1918 m.

Handwritten signatures of the Lithuanian Council members, including names like J. Basanavičius, K. Donelaitis, and others.

Atstatytas paminklas „Zuvusiesiems už Lietuvos laisvę“ Kaune. Antano GYLIO nuotr.

Prisikėlė kankinė Vasario Šešioliktoji,
Kai kėlėsi su mirtimi kovojusi Lietuva —
Dešimtmečiais pavergta ir kankinta,
Kruvinu kūnu nuo žaizdų,
Mušta akmenimis ir plienu, prie medžių kryžiuota,
Purvais drabstyta, ledais šaldyta, ugnimi deginta,
Melais auginta be Dievo žodžio,
Įsakymais naikino žmogus žmogų,
Kad tik Tu — Lietuva mirtum,
Erškėčių vainikais nukraujuota,
Žemyn galva nukryžiuota. ***

Ir menasi Lietuvos ilgų šimtmečių kelias,
Kurio Dievo pirštas vedė —
Negailėjo jis žemių plotų nuo jūros iki jūros,
Valdovams ginklų aštriais ašmenimis,
Davė gerą širdį neskriausti kitų.
Buvo Lietuva ir galinga... ir silpna,
Laisva ir pavergta, vainikuota, ir kankinta...
Vis gyva-gyvybės sraunumu —
Sveika Marija maldos žodžiais gaivinta,
Valdovės Dievo Motinos glóbota. ***

Tu nemirtinga Vasario Šešioliktoji, —
Šaukė Kryžiaus kalno akmenys ir medžiai, —
Kaip nemirtinga ši žemė ir kalnas,
Iš grumstų tikėjimo, meilės ir vilties.
Nereikia stebuklų nei žemei, nei kalnui,
Nei akmenims, nei medžiams —

Dienomis juos traukė piktos rankos ir mašinų garsai,
Viską ardo, griaua, kalną verčia į lygumą,
Naktyje šypsosi mėnulis —
Ant jo stovi Marija su žvaigždžių vainiku.
Ir vėl kyla aukštyn kalnas —
Iš maldų, rožinių, meilės širdžių,
Sulaužytų Kristaus kojų, rankų,
Kalėjimų ašarų, Sibiro kančių.
Lyg iš mažyčių garstyčių grūdelių —
Auga medžiai, kryžiai, paminklai.

Ir sako Dangus ir Žemė:
Tikėjimui nereikia stebuklų, stebuklas yra tikėjimas.

Gedimino pilies kieme rūksta aukurai,
Pro langus naktimis šviečia žiburiai,
Pilies kuore trispalvė vėliava.
Susirinko iš visos Lietuvos pagonys ir krikščionys,
Krivų Krivaitis, vyskupai, vaidila, vaidilutės ir rabinai,
Ir rašo visi sutartinai, su meile ir susikaupimu —
Vasario Šešioliktosios istorijos naują lapą.
Kalnas nusėtas minių minios —
Žmonių iš visos Lietuvos,
Daug atkeliavusių iš labai tolimų vietovių,
Išalkusių, laukiančių, gal kas iš septynių kepalėlių
Padidins maistą užtektinai visiems,
Ir visiems sočiai pavalgis, dar liks septynios pintinės...
Tas maistas — tai laukiamas žodis, ką pasakys
Vyskupai, Vaidilos ir Rabinai. ***

Ir pasigirsta balsas iš pilies kuoro,
Toks garsus, lyg šimtas garsiai kalbėtų...
Kad visa tauta girdėtų.
Ir sako Švento Pauliaus žodžiais:
Pameski piktumą, nirtulį, nelabumą,
Piktžodžiavimą, nešvarias kalbas nuo savo lūpų.
Nebemeluokime vienas kitam,
Nusivilkę senąjį žmogų su jo darbais,
Ir apsilvilkę naują, kuris atnaujinamas pilnam pažinimui
Pagal Šventos Lietuvos naują paveikslą.
Čia nebėra nei lenko, nei žydo, nei ruso,
Nei tikinčiojo, nei netikinčiojo,
Nei komunisto, nei tautininko, nei kataliko,
Bet visa ir visuose LIETUVA!
Taigi Jūs, Lietuvos išrinktieji, numyletiniai,
Apsivilkite nuoširdžiu gailėstingumu,
Gerumu, nuolankumu, romumu ir kantrumu.
Būkite vieni kitiems pakantūs
Ir atleiskite vieni kitiems,
Jei vienas prieš kitą turite skundą.
Kaip Lietuva jums atleido, taip ir jūs atleiskite.
Viršum viso šito tebūna meilė,
Kuri yra tobulumo raištis.
Jūsų širdyse tebeviešpatauja Lietuvos ramybė,
Į kurią esate pašaukti viename kūne.
Būkite dėkingi Lietuvai.

V. Kasniūnas

LIETUVOS ATSTOVAS WASHINGTONĖ PAREIŠKIA

Ryšium su š. m. sausio 13 d. The New York Times išspausdintu straipsniu, "Though Choices for the U. S.: Baltic States or Gorbachov", ir jame padaryta užuomina, kad paskutiniais savaitėmis Lietuvos pasiuntinybės šefas nebuvo Washingtonė, dienraščiui buvo tuoj nusiųstas patikslinimas.

Jame buvo pažymėta, kad S. Lozoraitis buvo Romoje, taigi arčiau labai svarbių įvykių Lietuvoje. Būdamas Europoje jis palaikė visus savo kontaktus, kurie jam buvo reikalingi ne tiktai su JAV, bet ir kitų šalių įstaigomis. Jis yra Lietuvos atstovas ir prie Vatikano.

Kai dėl dilemos..., "Baltijos valstybės ar Gorbachovas", tai mes ją gerai suprantame. Tačiau lietuvių tauta eina legaliu keliu, atsargiai, lėtai, taikingai ir tvirtai į visišką nepriklausomybę. Ji nori išspręsti problemas derybomis su okupantu.

Lietuviai tikisi, kad vakarai išreiškė savo susirūpinimą Gorbachovo likimu, taipgi patvirtintų, kad kiekviena tauta turi teisę į laisvą apsisprendimą, kuris yra pagrindas tarptautinių problemų taikingam sprendimui.

Sunku net pagalvoti, kaip būtų nyku, jeigu mūsų aušrininkai-lietuvių tautos žadintojai nebūtų pasirūpinę įkurti visoms prieinamą ir kiekvienam lietuviui artiną bendrinę organizaciją-Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, kurio kuopų yra ir Kanadoje.

Tėvynė, 1990 m. sausio-Jan. mėn. Tėvynė, 1990 m. sausio-Jan. mėn.

TSRS Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą dėl Lietuvos, Latvijos

ir Estijos ekonominio savarankiškumo

Taigi Pabaltijo ekspresai pagaliau leista išvykti iš Kremliaus. Svarbų vaidmenį atliko patsai Michailas Gorbaciovus, ryte pasirašęs tą Aukščiausiosios Tarybos posėdžio dalį, kurioje bus svarstomas Pabaltijo klausimas, atidėti po pietų. Jo prašymą 416 Aukščiausiosios Tarybos narių, susirinkusių prieš pastutinį antrosios sesijos posėdį, perdavė Anatolijus Lukjanovas. Deputatai nepriestaravo, o mums laukiamas buvo atidėtas dar penkioms valandoms.

Tiesą sakant, tos penkios valandos ne ką ir tereišė. Juk Pabaltijo ekonominis eselonas stovėjo atsarginiame kelyje daugiau negu penkis mėnesius, — nuo tada, kai liepos pabaigoje Aukščiausioji Taryba įstatymo projektą šiek tiek pasvarstė ir atidėjo rudenii. Vienu metu atrodė, kad sąstatas apskritai bus išformuotas ir grąžintas į tą patį depa, į kurį atvykome 1940 metų vasarą.

Priešasčių tam buvo sumanyta daug ir įvairių. Tačiau bene svarbiausiu argumentu laikyta tai, kad į ekonominį savarankiškumą visoms respublikoms derėtų eiti vieninga rikiuote. Dėl to buvo labai skubiai sukurti vadovavimo ekonomikai ir socialinei sferai sąjunginės respublikose bendrieji principai ir primityvinai bandyta juos įpiršti. Bet Aukščiausioji Ta-

ryba šį dokumentą atmetė, nors šalies vicepremieras Leonidas Abalkinas su juo net du kartus lipo į tribūną. Šiandien Leonidas Abalkinas buvo pagrindinis Pabaltijo respublikų ekonominio savarankiškumo įstatymo projekto oponentas. Tribūnoje jis stovėjo beveik valandą, ir sunku pasakyti, ar širdyje pritarė projektui, ar kaip ir anksčiau, buvo jam priešingas. Manytina, kad greičiausiai susitaikė su mintimi, jog nepriimti įstatymo jau neįmanoma, ir todėl gana abejingai atsakinėjo į deputatų klausimus.

Užtat labai didelį suinteresuotumą parodė tie keturi šimtai deputatų, kurie atėjo į vakarinį posėdį. Nemažai buvo tokių, kuriems įstatymo projektą tiesiog knietėjo palaidoti. Vienus baimino Pabaltijo respublikų išėjimo iš TSRS tikimybė, kitiems atrodė keistas netgi patsai būsimas, tegul ir apkarpytas, savarankiškumo faktas. Kažkuris net metė tokį argumentą — suteikdami pabaltijiečiams laisvę, įžeidžiame likusias respublikas.

Zodžiu, prasidėjo toks pat spektaklis, kokį jau ne kartą buvome matę tada, kai atėdavo laikas priimti rimtus sprendimus. Be to, į ataką prieš įstatymo projektą pakilo Latvijos ir Estijos interfrontų atstovų inspiruoti

Aukščiausiosios Tarybos nariai iš Rusijos Federacijos, Ukrainos, Vidurinės Azijos respublikų. Du kartus prie mikrofono ejo Kazimieras Prunskienė, rimtus argumentus įstatymo projektui ginti pateikė Latvijos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas Anatolijus Gorbunovas, Estijos Mokslų Akademijos akademikas Michailas Bronšteinas, ir vis tiek įsisiūbavusių publiką sustabdyti buvo sunku.

Tačiau salę budriai sekė Michailo Gorbaciovo akis. Buvo aiškiai matyti, kad jis suinteresuotas mums palankiais svarstymo rezultatais. Kuluaruose jau prieš tai daugelis kalbėjo, kad šis įstatymas būtų labai neblogo korta netrukime įvyksiančiame jo susitikime su JAV prezidentu Dž. Bušu.

Ir visgi kažkurio momento atrodė, kad M. Gorbaciovus netikėtai pradėjo laviruoti tarp įstatymo projekto šalininkų ir priešininkų. Balsavimas truko keliolika minučių. Štai jo rezultatai. Už įstatymo projektą balsavo 296 Aukščiausiosios Tarybos nariai, prieš — 67, dar 37 susilaikė.

Prieš prasidedant posėdžiui, Aukščiausiosios Tarybos nariams buvo išdalytas įstatymo projekto tekstas. Jo pirmasis straipsnis skambėjo taip:

1 straipsnis

Respublikose, pereinančiose prie ekonominio savarankiškumo, aukščiausių valstybės valdžios ir valdymo organų kompetencijai priklaus:

1) priimti įstatymų aktus, užtikrinančius respublikos ekonomines ir socialines sistemos pertvarkymą ir funkcionavimą;

2) valdyti, naudoti ir tvarkyti žemę bei kitus gamtos išteklius savo teritorijoje respublikos ir TSR Sąjungos interesais;

3) ekonomiškai reguliuoti visų ūkio šakų ir subjektų, esančių respublikos teritorijoje, veiklą;

4) vadovauti respublikos finansų sistemai ir respublikos bankų (išskyrus TSRS valstybės banko sistemos įstaigas) veiklai;

5) formuoti respublikos valstybinių pajamų sistemą su respublikų ir TSR Sąjungos įstatymais ir sudaryti savarankiškus respublikos ir vietinius biudžetus;

6) numatyti diferencijuotą darbo apmokėjimo, pensijų, stipendijų ir pašalpų sąlygas, nustatyti kainodaros tvarką respublikos teritorijoje;

7) vadovauti respublikos tarptautinei ekonominei veiklai laikantis suderintų normų, nustatytų tarp respublikų ir TSR Sąjungos;

8) tvarkyti valstybinį gamtos išteklių fondą, nustatyti gamtonaudos maksimalius limitus, normatyvus ir teisinės normas, taip pat išduoti su tuo susijusius leidimus [monų, organizacijų bei ūkių veiklai ir ją uždrausti];

9) sukurti finansų rinką panaudojant kitų respublikų ir užsienio šalių lėšas, taip pat sąjunginius finansinius išteklius savitarpiskai naudintais pagrindais.

L. Abalkinas, kaip minėjau, vyriausybės vardu jame padarė tris pataisas.

Esant jo nera lemiamos mūsų ekonominiams savarankiškumui. Pagaliau įstatymas po kelių dienų turėtų būti paskelbtas spaudoje, visi galėsime įvertinti tiek jo privalumus, tiek ir trūkumus. Manau, kad šis palyginimas sudominis ne tikai ekonomistus, bet ir visus Respublikos žmones.

O šią dieną svarbiausia tai, kad trijų Pabaltijo respublikų ekonominis ekspresas pajudėjo. Suprantama, jo kelyje bus nemažai kliūčių, — tiek natūralių, tiek ir dirbtinių. Tačiau neabejojame, kad kelių krypčių vykti ta pačia kryptimi, vis daugės. Ir Michailui Gorbaciovui, ko gero, teks formuoti naujus sąstataus.

Balys BUČELIS
Eltos spec. koresp.
Maskva, 1989 m. lapkričio 27 d.

OPPORTUNITY LOST AT MALTA

Judging from media reports and President Bush's press conference, it appears that the Baltic States received no significant attention by the principals at the recent Bush-Gorbachev Malta meeting. A State Department spokesman was able to give no specifics as to exactly what was discussed at Malta regarding the Baltic States, other than to confirm that Mr. Gorbachev raised the nationalities problem, as he saw it.

Prior to the summit, some experts had expected Mr. Bush to press the Baltic issue, as requested by Senators, Congressmen, and leaders of Estonian, Latvian, and Lithuanian organizations in the United States. Deputy State Department Spokesman Richard A. Boucher was able to state that the "President did make clear the U.S. position on human rights and self-determination," which is applicable to the Baltic States.

"We are concerned and disappointed that President Bush may have missed an important opportunity at Malta to focus attention on the Baltic issue," said Juhan Simonson, President of the Estonian American National Council. The EANC, in a letter to Mr. Bush, has demanded a full report on the handling of the Baltic issue at Malta.

Text of Letter from Estonian American National Council to President Bush:

December 6, 1989

The Honorable George Bush
President of the United States
The White House
Washington, D.C. 20500

Dear Mr. President:

The media reports of your Malta meeting with Mr. Gorbachev leave the Estonian American community deeply concerned over how the Baltic issue was handled.

The New York Times reported on December 5, 1989, that chief Soviet spokesman Gennadi I. Gerasimov said that you did not mention the Baltic States. The article by Francis X. Clines stated that "some specialists anticipated that Mr. Bush might press the issue at the summit talks. 'Of course not,' Mr. Gerasimov said, when asked whether the topic was mentioned."

Perhaps Mr. Gerasimov was "misinformed," because at your press conference, in response to a question about the Baltic States, you said that Mr. Gorbachev explained the nationalities problem to you. That response was disappointing and disquieting, because, in our view, Mr. Gorbachev's "explaining" the nationalities "problem" to you is like an ivory smuggler "explaining" to you how to go about preserving the elephants.

The Estonian American community awaits your complete and accurate report as to exactly what was discussed with regard to the rights of

the Baltic peoples to peacefully work towards reestablishing independence for Estonia, Latvia, and Lithuania. We would also like to know whether you raised the points stated in the pre-summit letters to you from 32 Congressmen and 15 Senators, respectively.

We respectfully request your earliest possible response.

Very truly yours,
(signed) K. Jaak Roosaaar,
Vice President for External Affairs & General Counsel
cc: Free Estonian Word

NAUDOKIMĖS TEISĖTA PARAMA IŠ EUROPOS

Pagal naują įstatymą, moterims, gimusios neveliau kaip 1920-taisiais metais, už kiekvieną vaiką, gimusį Vakarų Vokietijoje, turi teisę į mažą pašalpą — 28 markes 80 pfenigų i mėnesį.

Be to, dar ir tebėra žmonių, dirbusių po karo Anglijoje, kurie nežino, kad jie gali gauti nevisai mažą pensiją nepriklausomai nuo gaunamų pensijų šiame krašte.

Suinteresuoti gali kreiptis 718-846-1210.

Vitas Katinas.

Lietuvos ekonomistė
Kazimiera Prunskienė

KIEKVIENO SLA NARIO PAREIGIA IRASYTI NAUJŲ NARIŲ Į SLA

Atostogaudami įrašykite į SLA šeimą naujų narių, ypač jaunimo, kuriam SLA perduos senoji karta.

MIRĖ KANADIETIS MUZIKAS VACLOVAS VERIKAITIS

Iš Toronto, Kanados į Lietuvą nuykęs viešėtis — Vilniuje mirė solistas dainininkas, baritonas dirigentas muzikas Vaclovas Verikaitis!

Velionis buvo gimęs 1924 m. gruodžio 31 d. Kaune.

Jaunas gyvendamas Lietuvoje mokėsi Panevėžio gimnazijoje, vėliau Vilniuje lankė Muzikos Mokyklą ir dalyvavo operos chore. Dainavimo mokėsi pas prof. Benoni ir solistą A. Kutkų.

1944 m. su šimtais lietuvių pasitraukė į Vokietiją, kur Dilingen stovykloje dalyvavo J. Starkos vyrų chore.

Pereinamojoje stovykloje Grohn laukiantiesiems suorganizavo mišrų chorą ir okteta.

1948 m. atvyko į Kanadą, kur ištisus metus atliko miškų kirsti sutartį.

Nuo 1949 m. dirbo Toronte Royal Conservatory of Music

PASKUTINE JACKAUS SONDOS KELIONĖ

NETEKOME IZYMAUS EKONOMISTO, ŽURNALISTO VISUOMENĖS VEIKEJO JACKAUS SONDECKIO (SONDOS). JIS MIRĖ PAKELIUI Į JAV Į LIETUVĄ MASKVOS AERO UOSTE 1989 m. SPALIO 14 DIENĄ. PALAIDOTAS VILNIUJE, ANTAKALNIO KAPINĖSE.

Jackus Sondeckis gimė 1893 m. sausio 15 dieną Telšių apskrityje, Alsėdžių valsčiuje. Mokėsi Petrapilyje ir Vokietijoje. 1925 m. buvo išrinktas Šiaulių miesto burmistru ir buvo juo 6 metus.

J. Sondeckis buvo laisvamanis, bet tas jam netrukė turėti draugiškus santykius su tikintaisiais. Bendravo su poetais Malroniu, Julium Janoniu ir komunistu Karolu Pozeila. Įsitikinęs socialdemokratas, jis visą gyvenimą buvo tolerantiškas kitokių įsitikinimų žmonėms.

suorganizavo Parapijos mišrų chorą ir vyrų kvartetą, vaikų chorą bei orkestrą. Koncertus lietuviams rengdavo Kanadoje ir JAV.

Lankydamas Toronto Universiteto muzikos fakultetą, 1955 m. jį baigė MA diplomu.

Gamtos apdovanotas geru, plačios skalės balsu, valdybiniais gabumais, Kanadoje pradėjo dirbti CBS savaitinėje radijo programoje, 1956 m. televizijoje paruošė vaizdelį su dainomis ir iš lietuvių gyvenimo pašnekesiais.

Kanados Operoj dainavo solo, atlikdamas roles operose Tosca, Užburtoji Fleita, Madame Butterfly.

Dažnai dalyvaudamas radijo ir televizijoje, įtraukė ir lietuvių kompozitorių kurinių bei lietuvių liaudies dainų.

1956-59 m. dalyvavo Stratford, Mass. teatro Gilbert & Sullivan operetėse ir su šia grupe gastroliavo JAV ir Kanadoje.

Lankydamas Vasarinius pedagoginius kursus, 1959 m. įsigijo mokytojo teises dėstyti muziką ir mokyklose.

1963 m., išlaikęs "civil service" egzaminus, dirbo Ontario Parlamento rūmuose, o savaitgaliais vargoninkavo lietuviams visose JAV ir Kanados lietuvių šventėse. Buvo įsteigęs Toronto Vyrų Oktetą, dirigavo Hamiltono Mergaičių Choriui AIDAS, o pastaraisiais metais vadovavo ir Toronto Vyrų Choriui ARAS.

Asmeniškai ir su choriais, oktetu ir kvartetu koncertavo net ir Pietų Amerikoje, Australijoje, Vakarų Europoje.

Daug kas — šiam lietuvių dainiui muzikui pagerbti pataria Atminimui įsteigti muzikinę Kanados lietuvių premiją, skatinančią mūsų chorinę veiklą ar muziką studijuojantį jaunimą sekti velionio pėdomis.

MIRĖ JUZĖ DAUŽVARDIENĖ

Sausio 29 d. pirmadienį, 11:30 mirė Lietuvos generalkonsulė Chicagoje Juzė Daužvardienė-Raukytė, buvusio Lietuvos konsulo Petro Daužvardžio našlė.

Ji buvo gimusi 1904 m. liepos 22 Worcester, Mass. Savo gyvenimą skyrė lietuviškai veiklai: vaidino lietuviškuose vakaruose, deklamavo, skambino pianinu, vadovavo chorui, mokytojavo vakarinėse lietuvių mokyklose, amerikiečiams kalbėjo Lietuvos reikalais, informavo amerikiečių spaudą Lietuvos klausimais. Pravedė Lietuvių dieną, kai Chicagoje pasaulinė paroda Chicagos pramonės muziejuje kalėdinės eglutės iniciatorė ir kasmetinė rengėja, 1952 metais buvo išrinkta viena iš 10 Chicagos žymiausių moterų. 1955 išleido angliškai Popular ta

tis gynė socialdemokratikavo stalinizmą Lietuvoje. J. Sonda buvo atvykęs į Li palaidota jo žmona pedagogė. Šiauliuo jėlių kalnelį, ant k ruotas paminklas. J dėjo prie jo pastat iniciatyva buvo pa dirkos mokykla. P kytojo žodžius: „V užmirškite, kad m kūrį turi tautos vardą, žinokite, k mistras Sondeckis“

Pernai atvykęs deckis „Gimtojo kr pasakė: „Niekada jės, jog dar ir aš st nų. Nuoširdžiai dė atgimimui, laimingi

Saulius Sondec koncertams į Japoi tėvul į Bostoną. St jau išvyko į Lietuv uoste tėva sutinka Gurauskienė, širdie Ji peržengia lauki leško „Boing-747“ vių spūstyje savo t te lėktuve tėvo?“ džiul virpančią tra Jackaus Sondeck plakti vos perženg liniją. Likimas stipr sio žmogaus širdį. stalinizmo audrų nu blokštas lietuvis. T visam laikui sugrį smiltelė.

ALBERTAS I

SVARBUS PRANEŠIMAS VISIEMS KUOPŲ FINANSŲ SEKRETORIAMS, ORGANIZATORIAMS ir NARIAMS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ŠIMTMETINIS JUBILIEJINIS Vajus pasibaigė 1989 m. sausio-1 dieną.

Siekdami sustiprinti organizaciją ir pagyvinti jos veiklą, nuo 1990 metų sausio 1 dienos yra skelbiamas naujas narių prirašymui VAJUS, pavadintas:

SLA "ŽENGIANT Į ANTRĄJĮ ŠIMTMETĮ"

ŠIUO Vajaus metu siūloma, kaip naujai prisirašantiems, taip ir seniesiems nariams, užpildžius supaprastintas NON-MEDICAL (be sveikatos patikrinimo) aplikacijas, įsigyti šias apdraudas pagal naujas 1980 SCO Mokesčių Lenteles:

1. Viso Amžiaus mokamą – Ordinary Life
2. 20 Metų Mokamą-viso amžiaus – Twenty Payment Life
3. Single Premium Life – Mokesčiai už apdraudą sumokami vienkartiniai, iš karto. Ši nauja apdrauda ypač naudinga vaikams ir jaunuoliams.
4. Akcidentalinę apdraudą tokioje sumoje, kokioje narys yra apsidraudęs ir galioja tik iki 70 metų amžiaus. Vaikams akcidentalinės apdraudos neduodama.

Apsidrausti gali sekančiomis pinigų sumomis:

Nuo 1 iki 60 metų – \$1,000 - \$5,000
Nuo 60 iki 70 metų – \$1,000 ar \$2,000

Apraudos suma negali būti mažesnė kaip \$1,000.

Kartu su aplikacija turi būti atsiųsti metiniai mokesčiai.

Taip pat duodama nauja pigi TERMINUOTA apdrauda, kuri baigiasi kai nariui sueina 25 metai.

Terminuota apdrauda duodama nuo 1 iki 21 metų amžiaus.

Apraudos suma negali būti:
mažesnė kaip \$2,000 ir nedidesnė kaip \$5,000

Broliai ir sesės, kviečiame Jus visus įsijungti į naują narių prirašymo VAJŲ. Susivienijimo stripybė - narių gausybė.

SLA VAJAUS KOMISIJA

1990 m. sausio 1 d.

Pastaba: Nuo 1990 metų sausio 1 dienos vartokite tik mėlynas aplikacijas ir naujas mėlynas mokesčių lenteles visoms klasėms; taip pat ir Terminuotai apdraudai.

IMPORTANT ANNOUNCEMENT TO LODGE FINANCIAL SECRETARIES, ORGANIZERS and MEMBERS

The Lithuanian Alliance of America CENTENNIAL MEMBERSHIP Drive ended January 1, 1989.

In an effort to strengthen the organization and enliven its activity, the LAA Executive Board announces from January 1, 1990 a new Membership Drive:

LAA "MARCHING TO THE SECOND CENTURY"

During the Drive, the newly enrolled members as well as our present members, on filling out the simplified NON-MEDICAL application (requiring no health examination) can obtain the following Insurances according to the new 1980 CSO Mortality Tables:

1. Ordinary Life
2. 20 Payment Life
3. Single Premium Life – The only payment is a single premium at the time of issue. This new Plan is especially advantageous to the youth.
4. Accidental – amount equal to life insurance. Coverage ceases at age 70. Children are not covered by Accidental Insurance.

Present members and new applicants can apply for insurance in the following amounts:

From Age 1 to 60 – \$1,000 to \$5,000
From Age 60 to 70 – \$1,000 to \$2,000

Minimum amount of Insurance is \$1,000

The application must be accompanied by payment of first year's insurance premium.

In addition to the above insurances the Alliance is offering a new TERM Insurance to Age 25.

Enrolling Ages are only from 1 to 21.

The amount of insurance:
From \$2,000 to \$5,000

So, fellow members, brothers and sisters, join in this important undertaking of searching for and enrolling new members.

The strength of the Alliance is measured by the size of its members.

LAA MEMBERSHIP DRIVE COMMITTEE

January 1, 1990

Note: From January 1, 1990 use only the enclosed new blue Rate Tables and applications for all classes as well as for TERM insurance.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra ta didžioji lietuvių bendruomenė, kuri kartų kartom primins jos didžiuosius darbus savo tautai. Turėdamas tukstančius narių ir milijoninius turtus SLA bus tvirtas užnugaris kovojantiems už mūsų tautos reikalus, už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

TRADICINĖ KALĖDŲ 99-OSIOS MOTERŲ KP. EGLUTĖ SLA CENTRE

Gruodžio 3, SLA Centre, 307 W. 30th St., SLA 99-oji Moterų Kuopa New Yorke suruošė tradicinę Kalėdų Eglutę. Rengėjų numatytu laiku, apie antrą valandą, salė jau buvo apipilnė, moterų ir vyrų (moterų kuopa pasiilgsta vyrų!). Eglutė tviskėjo visom spektro spalvomis. Svečiai domėjosi ne vien Eglute, džiaugdamiesi jos puošnia elegancija – jų nosis dirgino ir žvingsnius traukė valgių stalas valgiais: dubenys ir lėkštės susigrūdė, atrode lyg pasistumdami vieni kitus, šiaip taip sutilpo. Silkės, kumpiai, mėsos, viščiukai, mišrainės ir kt., ant kito stalo – įvairiausio pavidalo bonkos, skirtingų spalvų ir turinio, stiepėsi į lubas.

Svečiai šnekučiavo ir pasirinkdami staliukus ir pažįstamus, tinkamus pokalbiui sėdėjo prie valgio, į pasirinktas vietas. Vienas net pastebėjo: jeigu nėra prie stalo valgant tinkamo pokalbio, tai kažko trūksta – lyg druskos...

Pagaliam, SLA sekretorė G. Meiliūnienė paplojusi rankom paprašė dėmesio. Susirinkusius ji pasveikino SLA Prezidento Povilo Dargio vardu, linkėdama linksmų Kalėdų, laimingų Naujų Metų, ir geriausios sėkmės visur ir visuomet dirbant žmonių labui. Ji taipgi sveikino svečius kaip SLA sekretorė ir Centro darbuotojų vardu.

Tada 99-osios Kuopos pirmininkė ir šio rengimo šeimininkė Liucija Kašubaitė-Pakniene paprašė Sekretorę G. Meiliūnienę uždegti Eglutės žvakutę ir tuo pradėti rengimo vaises.

Žvakutė uždegta, ir parengimo šeimininkė Liucija dar kartą pasveikino Eglutės svečius, linkėdama linksmai praleisti šventes, džiaugsmo ir laimės 1990 m.; baigdama palinkėjo gero apetito parodžiusi į valgių stalą...

Svečiai pasitiekę maisto nuo didžiojo stalo susėdėjo prie staliukų. Jie valgė ir kalbėjo..., kiekvieno staliuko grupė turėjo temą, ją gvildeno ir svarstė; pokalbio objektai buvo keičiami dažnai netikėta kryptimi. Štai, vienas staliukas prisiminė Kalėdų šventes Lietuvoje, kūčių, valgius... papročius... ir staiga prasidėjo kalba apie Sibiro šunis, jų gražias mėlynas akis... nieko nuostabaus – visų šiauriečių akys mėlynos... Kitas stalas, vienų moterų, vertino aptarė šių metų žiemos madas... O va, staliukas prigludęs prie sienos – prie jo sėdėjo fotografas ir Adomo gundytoja. Jie gvildeno romantines temas, apie buvusias ir galimas meiles...

Atėjo pavėlavęs kun. V. Palubinskas kartu su vokiečių kunigu jezuitu. Su jais kalbėjosi rengimo šeimininkė L. Pakniene ir kiti. Vokietis Jezuitas domisi lietuvių kalba ir kultūra.

Gi vienas vyrų staliukas svarstė įvykius Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje. Jie nutarė, kad Gorbačioviui reikia priminti, jog rusas yra garas žmogus, kol jis gyvena savo žemėje, o užgrobes kitus kraštus, pavirsta į kiaulę... geriau tegu rusas pasilieka savo žemėje ir neteršia, neniekina savo tautos. J. K.

Pasikeičiant Lietuvoje santvarkai į gerąją pusę Amerikos ir Kanados lietuviai kiekvieną savaitę susilaukia nuo 40 iki 50 lietuvių, atvykstančių pas gimines, jų kvietėjus ir artimesniems santykiams su mumis pagerinti. Atvyksta ir amerikiečių kviečiami profesionalai ir menininkai.

Visame mūsų apgyventame kontinente juos sutinka ir SLA veikėjai.

Dalis atvykusiųjų, atrodo, gali pasilikti mūsų tarpe, o kai kurie gal norėti įsijungti į mūsų istorinio Susivienijimo šeimą.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ISTORIJA IR ALBUMAS SIUNČIAMAS NEMOKAMAI PAŠTO IŠLAIDOMS ATSIUSKTI \$6.00 SLA CENTRUI.